

I det

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

skolan

Uti de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

... till de sju nummer och undermåliga frösas jag

Geometrien i folkskolan.

I det af F. V. utgifna »Minnesbladet» med anledning af konung Oscar II:s regeringsjubileum skrifer en författare C. J. G. under rubriken »Räkning och geometri» bl. a. följande:

»Hvad beträffar geometrien har folkskolan aldrig lyckats bibringa sina lärjungar något större mått af kunskaper i detta ämne. På många ställen har geometrien behandlats mindre såsom ett själfständigt läroämne än såsom blott ett bihang till räkneundervisningen. Vanligen har man inskränkt sig till att mäta och beräkna rätliniga geometriska figurer. Än i dag är geometrien tämligen mycket tillbakasatt, på grund däraf att den betraktas såsom det minst nödvändiga af kunskapsämnen; endast i folkskolorna på några större orter torde man hinna meddela något väsentligt utöfver det allra vanligaste. Undervisningsmetoden i ämnet har dock alltid varit praktisk och åskådlig.»

Med anledning häraf torde det tillåtas undertecknad att säga några ord i detta ämne.

Huruvida geometrien behandlas som ett själfständigt läroämne eller som »blott ett bihang till räkneundervisningen», är här icke hufvudsak. Geometrien kan mycket väl behandlas som ett sådant »bihang», utan att själfva läroämnet försummas. Ty räkning och geometri ha så mycket gemensamt, att de både kunna och måste höra tillhopa och ingå i hvarandra. Räkning utan geometri blir defekt, och geometri utan räkning är en omöjlighet.

Men hufvudsaken är i stället den, huruvida geometrien i våra dagar är »mycket tillbakasatt» och »betraktas såsom det minst nödvändiga af kunskapsämnen», Förf. i »Minnesbladet» säger så, och då vi funnit, att stöd för ett sådant påstående kan hämtas t. o. m. från folkskoleinspektörernas ämbetsberättelser, så måste påståendet ty värr vara sant.

Vi sade ty värr. Ty beklagligt är det, om just ett af folkskolans allra mest »nyttiga» och för det praktiska lifvet betydelsefullaste undervisningsämnen skall betraktas såsom »det minst nödvändiga». Vår tid lägger särskildt an på det, som är »nyttigt» och användbart i det praktiska lifvet. Och folkskolans vedersakare försumma, som vi veta, icke att beskylla denna skola för att vara opraktisk och en

god del af hennes undervisning »onyttig». Folket vill se reella frukter af skolans arbete, och geometrien är ett ämne, som mer än de flesta sätter skolan i tillfälle att uppvisa sådana frukter. Det vore beklagligt, om skolan försummade att väl begagna ett medel, som står henne till buds för att tillmötesgå folkets anspråk i denna del.

Vi minnas, hurusom en person en gång beklagade sig öfver, att hans son icke kunde »mäta af» ett lass askkubbar, ändock pojken nyligen fått afgångsbetyg från folkskolan och i detta betyg hade ab i »räkning och geometri». — »Jag begriper inte, hvad ungarna göra i skolan under de många åren, de gå där», tillade mannen, och vi hade mycket svårt för att förklara för honom, att folkskolan väl vore »nyttig», äfven om hans gosse icke där fått lära sig att beräkna kubikinhållet af askkubbar. Vi måste erkänna, att det var något, som fattades, och denna brist i folkskoleundervisningen blef så mycket svårare att försvara och förklara, som den är så ofantligt lätt afhjälpt.

Högst få af folkskolans läroämnen hafva vi funnit så intressera lärjungarna som just geometrien, och i högst få ämnen fatta och förstå de undervisningen så lätt som i geometrien. — Vi tala här, liksom andra gamla skolmästare, af erfarenhet. — Och skall detta behöfva någon närmare förklaring? Hvilken undervisning kan väl göras mera åskådlig och »påtaglig» än just undervisningen i geometri? Men vi sakna åskådningsmateriel, säga somliga lärare. Ingalunda! Här finns åskådningsmateriel, hvart man vänder ögat. En svart tafla finnes ju alltid, och vid den kan mycket göras. Dessutom har man skolrummet, möblerna och skolhuset att tillgå, och utanför dessa finnas alltid trästockar, vedhögar, stenmurar, diken, trädgårdsland, åkerfält, växande träd och mycket annat, som bättre än någon samling »stereometriska figurer» lämpar sig till föremål för geometriska beräkningar och därtill praktiska sådana. Lärjungarna själfva visa också en synnerlig uppmärksamhet och ett lifligt intresse, då de få gå ut och mäta upp veden, som kommit till skolan, eller företaga beräkningar öfver andra »geometriska storheter». Och hvad själfva »reglerna» (formlerna) och uträkningarna angå, så kunna de betydligt förenklas, om man på förhand vänjer lärjungarna att vid lösningen af matematiska uppgifter i allmänhet tillämpa ekvationsteorien. Med tillhjälp af denna användes, som man vet, samma »formel», antingen man skall beräkna t. ex. ytan eller längden eller bredden af en parallelogram, ytan eller radien af en cirkel, rymden eller tvärlinjen af ett klot o. s. v. Allt det här lära lärjungarna mycket lätt, och hvad bättre är: de förstå, hvad de lärt.

Att geometrien är tämligen mycket tillbakasatt i folkskolorna måste hafva någon orsak, och denna orsak måste man uppsöka för att få den undanröjd. Vi antaga, att orsaken antingen är den, att skolråden anslagit för knapp tid för detta

Ö. Blekinga lokalförening hålles i Karlskrona d. 30 da. Vid detta behandlas Svenska folkskoleinspektörernas uttalande om »Räkning och geometri» i »Minnesbladet». Författare C. J. G. Frösas uttalande om folkskolan och

läroämne, eller också att läraren själf betraktar geometrien som »det minst nödvändiga af kunskapsämnena». I förra fallet torde det icke vara omöjligt för lärarne att utverka sådan ändring i läsordningen, att geometrien får sig tillmätt tillräcklig tid, och för resten kan en tilltagsen lärare mycket väl inblanda geometrien i de vanliga räkneöfningarna. Och hvad den senare eventuella orsaken beträffar, så får denna icke förekomma.

Vi lärare ställa anspråk på samhället och det allmänna och fordra, att detta skall tillgodose våra intressen och behof. Och till sådant kraf hafva vi full rätt. Men då äger det allmänna också rätt att af oss fordra, det vi uppfylla våra plikter, och dit hörer jämväl att meddela våra lärjungar sådana färdigheter och kunskaper, som äro direkt tillämpliga i det praktiska lifvet eller som folk kallar det »nyttiga». Såsom vi redan nämt, vill folket se något direkt »nyttigt» såsom frukt af vårt skolarbete. Geometrien gifver oss ett ypperligt tillfälle att utan åsidosättande af skolans högre uppgift tillmötesgå detta kraf. Må vi då också akta oss för att försumma detta tillfälle!

K. J. Lindvall.

Från våra läsare.

Räkneundervisningen.

I det af hr A. Jörlander hållna i denna tidning nr 43 refererade föredraget framställer hr J. Overlärer Nicolaisens i Kristiania metodiska vägledning i räkning såsom något alldeles nytt. Detta påstående torde ej, hvad beträffar vårt land, vara så alldeles riktigt. Hvad först beträffar tillvägagångssättet i småskolan, så torde krafvet på åskådighet ej vara något nytt hos oss, utan är detta något, som seminarierna mycket noga inpräglade hos sina elever. Att hufvudräkningsuppgifter och tafvelräknings-exempel böra gå hand i hand, är tydligt framhållet i förordet till de räknestafvar, som staten tillhandahåller våra folkskolor till nedsatt pris. Om man jämte dessa räknestafvar använder de af samme förf. utgifna räkneböckerna för småskolan, har man ett materiel, som på det noggrannaste sammanbinder hufvudräkning och tafvelräkning. (Se en annons i detta nr.)

Vidare anser hr J., att hr Nicolaisens sätt att behandla t. ex. enkel regula de tri och intresseräkning skulle vara något nytt. Att det så är i vissa delar af riket, kan nog vara möjligt, men icke så i sydligaste Sverige. Redan i början af 1870-talet, då undertecknad genomgick Lunds seminarium, behandlades de nämnda räknesätten där på det sättet, att man resonerade sig fram och löste exemplen genom division och multiplikation utan att vidare bry sig så mycket om att tala om ett nytt räknesätt.

P. H.

Breflåda.

Hl. 1) Fullständiga uppgifter behövas för frågans besvarande. 2) »Skyldighet att vara delägare i folkskollärarnes änke- och pupillkassa åligger hvarje folkskollärare» — — — »En-hvar, som tillträder sådan tjänst, att han jämlikt § 1 mom. 1 är skyldig att vara delägare i änke- och pupillkassan, skall ofördröjligen göra anmälan om inträde i densamma hos skolorädet.»

—/— Eder anmärkning rörande plagiatet i den omnämnda tidningen är nog riktigt, men ett närmare påpekande däraf skulle blott uppfattas som kitslighet.

Familjenotiser.

(Kostnadsfria tillkännagifvanden.)

Född.

Elin och Nat. Gustafssons dotter, Fridlefstad, 14 november.

Lediga tjänster.

Förenade.

Myssjö, Jmt., skoll.- o. orgtj., sk.-l. enl. lag, orgl. l. 1,200 kg. korn, 60 d. fr. 10 nov.; adr. Köfra.

Bergunda, Krb., skoll.-, klock.- o. org.-tj., 60 d. fr. 9 nov.; adr. Räfte. Se ann!

Vid folkskolan.

Gräsmark, Vrml., före 15 jan.; adr. Gräsmark. Se ann. i nr 45!

Brunskog, Vrml., 60 d. fr. 15 nov.; adr. Edane.

Björkö, Jkp., flytt., l. enl. lag, 60 d. fr. 9 nov.; adr. Lannaskede brunn.

Piteå, l. 700 kr. m. m., 60 d. fr. 9 nov.; adr. Piteå.

Vikariat.

Björkö, Jkp., före 15 dec.; adr. Lannaskede brunn. Se ann!

By, Hornadal, Kpb., före 1 dec.; adr. Bredgrind. Se ann!

Ockelbo, Västerbo, Gfb., före 15 dec.; adr. Ockelbo. Se ann!

Södertälje, före 1 dec.; adr. Södertälje. Se ann!

Ny, Vrml., före 20 dec.; adr. Ottebol. Se ann!

Karlskrona stadsförs., före 20 dec.; adr. Karlskrona. Se ann!

Vid mindre folkskola.

Bosarp, Kjällstorp, Mlm., före 6 dec.; adr. Eslöf. Se ann!

Vid småskolan.

Täby, Arninge, Sthm., före 10 dec.; adr. Täby. Se ann!

Stöde, Vtnrl., före 19 dec.; adr. Stöde. Se ann!

Stockholms lokalförening

af

Svenska Folkskolans Vänner

sammanträder å Hushållsskolan Västra Trädgårdsgatan 19 lördagen den 20 nov. 1897 kl. 6,30 e. m.

Därvid förekommer:

1. *Bibelbetraktelse af Pastor Theodor Lindhagen.*

2. *Föredrag af Rektor S. Almqvist.*

Ämne: Rättstafningen.

Föredraget efterföljes af diskussion.

3. *Sång af föreningens sångkör.*

4. *Tesupé å 50 öre för dem, som däri vilja deltaga.*

Stockholm den 14 nov. 1897

Styrelsen.

Skollärarekårens inom Dalsland sjukhjälpsförenings

medlemmar kallas härmed till ordinarie sammanträde å folkskolan i Åmål lördagen den 11 nästa december kl. 10 f. m., då följande ärenden förekomma:

1. Medlemmarne taga del af inkommen revisionsberättelse för förra året och med anledning däraf besluta om ansvarfrihet för förvaltningen.

2. Val af tre revisorer för granskning af innevarande års räkenskaper.

3. Besluta om ändring af föreningens stadgar och i samband därmed om föreningens upplösning.

Åmål den 15 november 1897.

Sven Olsson.
Ordförande.

Lärarinneplatsen

vid Kärrestorps mindre folkskola blir ledig att tillträda med nästa års början. Lön efter lag. Ansökan därtill, ställd till skolorädet, skall vara inlämnad före den 6 december.

Bosarp pr Eslöf 11 nov. 1897.

Skolorädet.

2 extra ordinarie lärarebefattningar

vid Karlskrona Stadsförsamlings fasta folkskola för gossar kungöras härmed lediga att sökas af examinerade folkskollärare hos skolorädet före den 20:de instundande december-månad. Årlig lön i ett för allt för 9 månaders undervisning: 900 kronor; förhöjning i denna lön med minst 100 kr. är sannolikt att motse om ett år. Platserna tillträdas den 1 januari 1898.

Karlskrona Stadsförsamling den 15 november 1897.

Skolorädet.

Vikariat

vid nyinrättade fasta folkskolan i Västerbo inom Ockelbo skoldistrikt, Gäfve län, hvilket vikariat begynner den 15 januari 1898, är till ansökan ledigt. Ordinarie tjänsten tilläettes snarast möjligt under vårterminen. Lön enligt lag. Skolan är belägen 1/2 mil från Åmots kapell i naturskön trakt. Skolhuset, uppfördt för några år sedan, erbjuder god bostad. Barnantalet 45. Underlag af småskola finnes ej. Ansökan af kompetent lärarinna eller lärare ingifves till undertecknad före d. 15 nästk. december.

Ockelbo d. 11 november 1897.

E. G. Ljungqvist.

Skolorådets ordförande.

Folkskollärarebefattningen

i fast folkskola med 8 kalendermånaders undervisningsskyldighet för år i förening med organist- och klockarebefattningen i Bergunda församling i Kronobergs län sökes inom 60 dagar, räknadt från den dag, då detta tillkännagifvande är första gången synligt i Sveriges Post och Iurikes Tidning. Lönesförmånerna åtnjutas och uppbäras i öfverensstämmelse med gällande k. författningar. För undervisning i fortsättningskolan uppbäras i ersättning 100 kr.

Ansökningarna ställas till kyrko- och skolorådets ordförande under adress: Gustaf Wilén, Bergunda, Räfte.

Exam. Folkskollärarinna

erhåller genast anställning såsom vikarie för återstående delen af höstterminen i Motala stads folkskola. Närmare genom

Kontraktsposten Svensson.

(G. 54111)

Motala.

Vikariat

vid en folkskola i Ny församling af Värmlands län från och med nästa års början är ledigt att söka hos skolorädet därstädes under adress Ottebol före den 20 nästkommande december. Upplysningsvis omnämnes, att platsen, förenad med klockarebefattningen och skyldighet att sköta orgelspelningen i kyrkan, kommer att kungöras ledig såsom ordinarie under loppet af nästa år.

Ny församling & Ottebol den 12 nov. 1897.

Skolorädet.

En e. o. lärarinna

anställes vid Södertälje folkskola för nästkommande år med undervisningsskyldighet i folkskolans första klass (samklass). Lön 850 kr. Ansökan insändes före 1 december till

Skolorädet i Södertälje.